

HROMADNÁ PALBA DĚLOSTŘELECTVA ARMÁDY

Raketové vojsko je v soudobé operaci rozhodující palebnou silou vševojskové armády. Při centralizovaném použití je schopno omezit použití prostředků jaderného napadení nepřítele, způsobit v krátké době rozhodující ztráty hlavnímu uskupení nepřátelských vojsk a tak výrazně ovlivnit splnění cílů operace.

Při plnění cílů operace má však značný význam i **centralizace palebné činnosti** pozemního dělostřelectva na směru hlavního nebo druhého úderu armády, která je konkrétní aplikací obecného principu soustřeďování sil a prostředků na rozhodujícím směru. Tato centralizace má praktické vyjádření v přípravě vedení **hromadných palb** dělostřelectva armády, uskutečňovaných jednorázově nebo postupně ve stanoveném časovém sledu.

Hromadnou palbu dělostřelectva armády můžeme definovat jako palbu, kterou vedou současně nejméně dva vykonavatelé a řídí centrálně náčelník raketového vojska a dělostřelectva armády. Jejím cílem je způsobit v krátkém časovém intervalu rozhodné ztráty jednomu nebo několika důležitým objektům v sestavě nepřítele.

Za vykonavatele hromadné palby dělostřelectva armády považujeme dělostřelectvo vševojskové divize nebo armádní dělostřeleckou (raketometnou) skupinu. Z toho vyplývá, že o hromadné palbě dělostřelectva armády hovoříme v tom případě, počítáme-li k jejímu vedení dělostřelectvo nejméně dvou vševojskových divizí nebo dělostřelectvo jedné vševojskové divize spolu s armádní dělostřeleckou nebo raketometnou skupinou.

Pro hromadnou palbu dělostřelectva armády vybíráme z množství zjištěných cílů takové cíle, na které z jakýchkoli důvodů nemůžeme použít jaderné údery, ale jejich vyřazení je pro rozvíjení operace nezbytné. V každém případě však hromadnou palbu dělostřelectva armády musíme sladit co do

prostoru a času s raketovými jadernými údery, činností letectva a bojovými úkoly vševojskových svazků.

Kromě hromadných paléb může dělostřelectvo armády plnit palebné úkoly i samostatnými palbami jednotlivých vykonavatelů.

Hromadné palby dělostřelectva armády mohou být **plánované** a **neplánované**.

Plánované hromadné palby připravujeme předem:

- v útoku do hloubky úkolu dle divízi 1. sledu,
- v obraně do hloubky dostřelu většiny dělostřelectva.

Charakteristickými plánovanými hromadnými palbami v útoku jsou:

- dělostřelecká příprava útoku,
- dělostřelecká podpora útoku,
- palby k ovládnutí mezilehlých obranných postavení z chodu,
- palby ve prospěch zasazení druhých sledů,
- palby k odrážení nepřátelských protiúderů,
- palby k ovládnutí vodních překážek z chodu apod.

V obraně jsou plánované hromadné palby dělostřelectva armády součástí celkového palebného systému a můžeme je připravovat jako hromadné palby na vzdálených i blízkých přístupech k vlastní obraně, k odrážení agrese (včetně protipřípravy) a pro přechod do útoku.

Neplánované hromadné palby dělostřelectva armády připravujeme a vedeme v průběhu operace (v závislosti na vzniklé situaci) k ničení a umlčování nepřítele při plnění dílčích operačních úkolů.

Podle způsobu přípravy a vedení dělíme hromadné palby dělostřelectva armády na:

- hromadnou palbu vykonavatelů „náložmo“, schéma — viz **obr. 1**,
- hromadnou palbu s rozdělením cílů (úseků) mezi vykonavatele, schéma — viz **obr. 2**.

Hromadnou palbu dělostřelectva armády vykonavatelů „náložmo“ používáme k umlčení (ničení) jednoho nebo několika cílů spojených v jeden úsek, jehož rozměry nepřesahují:

- 800×800 m při palbě pěti až devíti oddílů hlavního dělostřelectva,
- $1\,200 \times 1\,200$ m při palbě deseti a více oddílů hlavního dělostřelectva,
- $1\,500 \times 1\,500$ m při palbě raketometných oddílů, nezávisle na jejich počtu.

Hromadná palba dělostřelectva armády vedená vykonavatelů „náložmo“ zabezpečuje vysokou hustotu střel v cíli, zvyšuje účinnost palby a její příprava ve srovnání s hromadnou palbou s rozdělením úseků mezi vykonavatele vyžaduje méně času. Při přípravě hromadné palby vykonavatelů „náložmo“ je účelné respektovat tyto poznatky z teorie střelby:

- Palba „náložmo“ je velmi účinným a ekonomickým druhem dělostřelecké palby. Proto bychom ji měli používat všude tam, kde je to možné.
- Při palbě na úseky o rozměrech větších než 400×400 m může být celková spotřeba střel na cíl nižší až o $\frac{1}{4}$ normy, aniž by došlo k výraznějšímu snížení očekávaného palebného účinku. V praxi tohoto poznatku využíváme

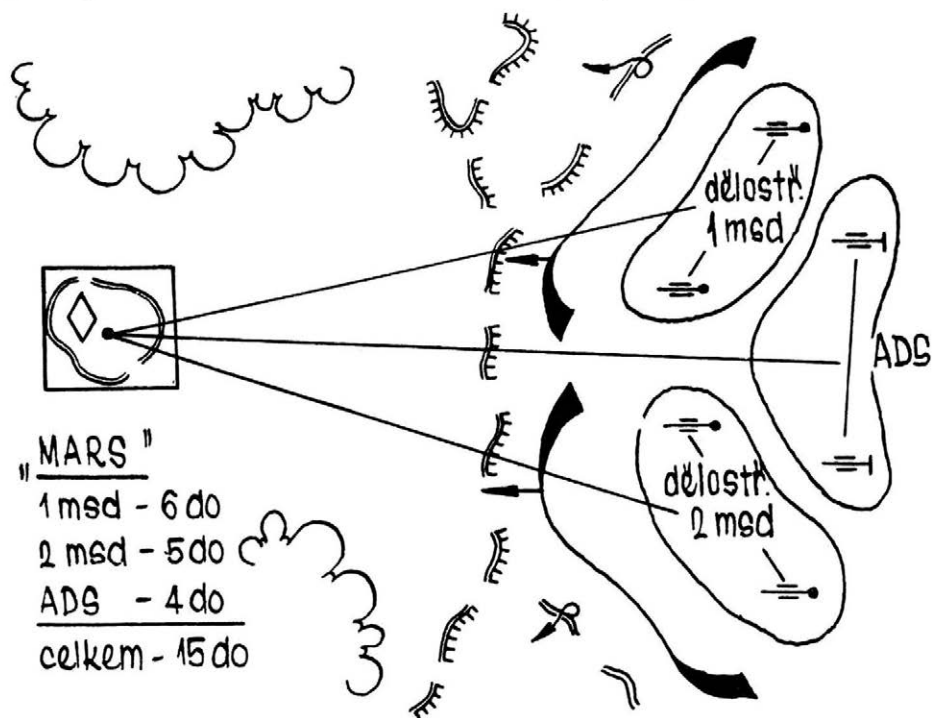
tím, že při hromadných palbách „náložmo“, vedených na dálky větší než 10 km, nezvyšujeme spotřebu střel. Aby bylo velitelům přibíraných oddílů jasno, kdy mají tohoto pravidla využívat, uvádíme v povelu pro přípravu hromadné palby návěští „náložmo“.

— Pokud to situace dovoluje, je účelné přibírat k palbě takové oddíly, které zabezpečují střelbu na relativně krátkých dálkách střelby, z různých směrů a prostředky různých ráží. Tím dosáhneme rovnoměrnějšího rozmístění výbuchů v cíli a poněkud zvyšujeme i účinnost palby.

Použijeme-li k vedení hromadné palby dělostřelectva armády „náložmo“ současně s oddíly hlavního dělostřelectva i raketometné oddíly, stanovíme maximální rozměry úseku pro palbu „náložmo“ podle zásad pro oddíly hlavního dělostřelectva.

Hromadnou palbu dělostřelectva armády s rozdělením cílů (úseků) mezi vykonavatele používáme k současnému umlčení (ničení) několika samostatných, vzájemně se nedotýkajících cílů, nebo k umlčení (ničení) jednoho cíle, jehož rozměry přesahují rozměry maximálních úseků pro palbu „náložmo“. Kromě toho je vhodné tohoto způsobu hromadné palby používat i na cíle, které mají protáhlý a nepravidelný tvar a jejichž postřelování palbou „náložmo“ by bylo neekonomické.

Při rozdělování cílů (úseků) mezi vykonavatele musíme přihlížet k jejich palebným možnostem. Pokud to situace dovoluje, přidělujeme každému vyko-

Obr. 1

navatel takový úsek, který by mohl vykonavatel postřelovat „náložmo“, a který bychom nemuseli dále dělit.

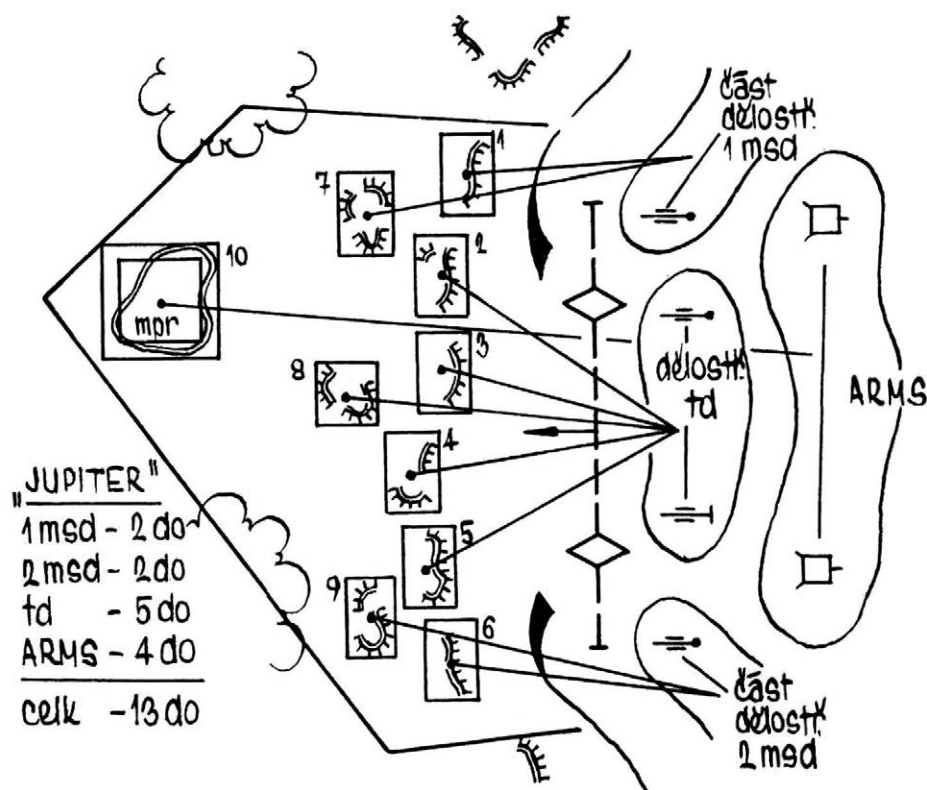
Rozhodnutí o přípravě a vedení hromadné palby dělostřelectva armády vydává velitel armády, zpravidla na základě návrhu náčelníka raketového vojska a dělostřelectva armády. V závislosti na situaci, kvalitě průzkumových údajů o nepřátelských objektech, situaci dělostřelectva armády a času potřebném k přípravě hromadné palby může velitel armády vydat buď konkrétní úkoly, nebo je stanovit obecnou formou.

Náčelník raketového vojska a dělostřelectva armády organizuje práci svého štábu na přípravě a vedení hromadné palby podle stupně konkrétnosti úkolů, které obdržel od velitele armády. Při přípravě a vedení hromadné palby je náčelník raketového vojska a dělostřelectva povinen:

- ujasnit si charakter, polohu a rozměry cílů v prostoru připravované hromadné palby, jakož i požadovaný stupeň vyřazení cílů,

- v případě potřeby vydat náčelníkovi průzkumu RVD úkol k upřesnění charakteru, souřadnic a rozměrů cílů v prostoru připravované hromadné palby,

- osobně nebo prostřednictvím štábu RVD stanovit objem palebných úkolů, počet oddílů přibíraných k palbě od jednotlivých vykonavatelů a jejich

Obr. 2

palebné možnosti, hustotu umlčení cílů a spotřebu střel, způsob vedení hromadné palby a rozdělení cílů mezi vykonavatele, jakož i dobu pohotovosti k palbě,

- předložit veliteli armády návrh na vedení hromadné palby, v němž uvést: pojmenování hromadné palby, počet postřelovaných cílů, počet oddílů přibíraných k palbě, spotřebu střel a dosahovanou hustotu umlčení, dobu pohotovosti k palbě a v případě potřeby i pořadí plnění palebných úkolů,

- osobně nebo prostřednictvím svého štábu předat vykonavatelům povel pro přípravu hromadné palby a upřesnit úkoly pro kontrolu účinné střelby a stanovení výsledků palby,

- osobně nebo prostřednictvím svého štábu kontrolovat pohotovost dělostřelectva přibíraného k vedení hromadné palby, hlásit připravenost dělostřelectva veliteli armády a podle jeho pokynů nebo ve stanovený čas vydat povel (signál) k zahájení hromadné palby,

- vyhodnotit výsledky účinné střelby a hlásit veliteli armády splnění palebného úkolu.

Štáb raketového vojska a dělostřelectva armády je při přípravě a vedení hromadné palby povinen:

- uskutečňovat sběr, rychlé zpracování a vyhodnocení průzkumových údajů a objektech nepřítele v prostoru připravované hromadné palby,

- po porovnání se zpravodajským oddělením armády předložit náčelníkovi raketového vojska a dělostřelectva armády upřesněné údaje o objektech (cílech) v prostoru hromadné palby,

- připravit výpočty k určení objemu palebných úkolů, palebných možností přibíraného dělostřelectva, dosahované hustoty umlčení cílů, spotřeby střel, způsobů vedení hromadné palby, rozdělení cílů mezi vykonavatele, stanovení doby pohotovosti k vedení hromadné palby a na základě propočtů připravit náčelníkovi raketového vojska a dělostřelectva armády nezbytné údaje k rozhodnutí,

- připravit a podle nařízení náčelníka raketového vojska a dělostřelectva armády předat povely a signály k přípravě a vedení hromadné palby vykonavatelům,

- uskutečňovat kontrolu správného převzetí a pochopení vydaných povelů u jednotlivých vykonavatelů,

- stanovit úkoly silám a prostředkům dělostřeleckého průzkumu ke kontrole účinné střelby a zjištění výsledků palby,

- vyhodnotit výsledky kontroly účinné střelby a údaje o výsledcích palby a hlásit je náčelníkovi raketového vojska a dělostřelectva armády,

- průběžně vést potřebné mapy a dokumenty.

Náčelník a štáb raketového vojska a dělostřelectva armády řeší potřebné otázky přípravy a vedení hromadné palby v těsné součinnosti s operačním a zpravodajským oddělením armády a s náčelníkem skupiny bojového velení letectva armády.

Z výčtu povinností náčelníka a štábu raketového vojska a dělostřelectva armády jednoznačně vyplývá, že objem prací, které je nutné při přípravě a vedení hromadné palby dělostřelectva armády vykonat, je značný. Avšak čas, spotřebovovaný na tuto činnost, musí být co nejkratší. Proto je nutné, aby náčelníci a štáby raketového vojska a dělostřelectva armády věnovali soustavnou pozornost nácvikům řízení palby RVD armády, tak jak jim to ukládá směrnice náčelníka RVD.